

12. Avrupa Halk Sağlığı Konferansı'nın (EUPHA 2019) ardından...*

Following the 12th European Public Health Conference (EUPHA 2019)...

 Prof. Dr. Dilek ASLAN¹, **Prof. Dr. Sebahat GÖZÜM²**, **Prof. Dr. Pınar AY³**,
 Doç. Dr. Hasibe KADIOĞLU⁴, ****** **Doç. Dr. Ayşe ERGÜN⁵**

¹Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı ABD, Ankara, Türkiye

²Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği ABD, Antalya, Türkiye

³Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı ABD, İstanbul, Türkiye

⁴Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Halk Sağlığı Hemşireliği ABD, İstanbul, Türkiye

⁵Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Halk Sağlığı Hemşireliği ABD, İstanbul, Türkiye

Sayın Editör,

Avrupa Halk Sağlığı Konferansının (2019) kısa bir değerlendirmesini yapmanın dergi okuyucuları için Avrupa bölgesinde önemli halk sağlığı konularını tanıma, karşılaştırmalar yapma ve geleceğe dönük araştırma planlamaları açısından önemli olduğunu düşünüyoruz.

Avrupa Halk Sağlığı Konferansı'nın 12.si Fransa'nın Marsilya kentinde 20-23 Kasım 2019 tarihlerinde düzenlendi. Avrupa Halk Sağlığı Birliği (European Public Health Association) ve Fransız Halk Sağlığı Birliği (Société Française de Santé Publique) tarafından düzenlendi (1).

Bu yazının amacı; Konferansa katılan yazarlar tarafından Konferansın gözlem ve deneyimlere dayanan kısa bir değerlendirmesini yapabilmek ve gelecek dönemlere ilişkin Türkiye açısından bazı öneriler geliştirebilmektir.

Etkinliğe Avrupa ve Dünyadan 75'in üzerinde ülkeden 2400 bilim insanının, sosyal çalışmacının Avrupa Komisyonu ve Dünya Sağlık Örgütü temsilcilerinin ve saha çalışanlarının katıldığı gözlemlendi. 12. Avrupa Halk Sağlığı Konferansı, Avrupa Sürekli Tıp Eğitimi Akreditasyon Konseyi (EACCME) tarafından 16 Avrupa Sürekli Tıp Eğitimi (Continuing Medical Education CME) kredisi ile akredite edildi. Türkiye'den farklı üniversite ve kurumlardan 20 civarı kişinin Konferansa aktif olarak katıldığı anlaşılmaktadır. Farklı bölgelerden gelen araştırmacılar tarafından 750'den fazla bilimsel çalışmanın sunulduğu sözlü sunum, bildiri, panel ve atölye çalışmasına ait dokümanlara Kasım 2019 tarihli European Journal of Public Health dergisinin 2019 yılı 29. cildi ve 4. Ek sayısından ulaşılabilmektedir (2).

Konferans; ilk gün düzenlenen çalıştaylarla başlamıştır. Çalıştayların Avrupa Halk Sağlığı Birliği'nin bilimsel içeriğine katkı sağlayan yapılar olduğu düşünülebilir. Çalıştayların hemen tamamının Avrupa ve Dünya için gündemde olan konulara odaklı ve güncel gelişmeleri içeren zengin içeriklere sahip etkinlikler olarak planlandığı gözlemlendi. Çalıştaylarda öne çıkan

* Geliş Tarihi:18.12.2019 / Kabul Tarihi:20.12.2019

** Sorumlu Yazar e- mail: ayergun@gmail.com

HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ DERGİSİ JOURNAL OF PUBLIC HEALTH NURSING

Editöre Mektup/ Letter to The Editor

2019 - 1(3)

---

başlıklar Avrupa Halk Sağlığı Birliği'nin aşağıda isimleri yazılı olan çalışma gruplarının (3) belirlediği temalar olmuştur.

1. Çocuk ve ergen sağlığı
2. Kronik hastalıklar
3. Dijital sağlık
4. Çevre sağlığı
5. Halk sağlığında etik
6. Gıda ve beslenme
7. Sağlık etki değerlendirmeleri
8. Sağlıkın geliştirilmesi
9. Sağlık hizmet araştırmaları
10. Öngörü-girişim grubu
11. Sağlık teknolojileri değerlendirmeleri
12. Sağlık insan gücü araştırmaları
13. Enfeksiyon hastalıkları kontrolü
14. Yaralanmalardan korunma ve güvenliği geliştirilmesi
15. Göçmen sağlığı
16. Ağız sağlığı—önerilen bir çalışma grubudur
17. Halk sağlığı ve hukuk inisiyatifi
18. Halk sağlığı ekonomisi
19. Halk sağlığı epidemiyolojisi
20. Halk sağlığı genomu
21. Halk sağlığında izleme ve raporlama
22. Halk sağlığı politikaları
23. Toplum ruh sağlığı
24. Cinsel sağlık ve azınlıkların toplumsal cinsiyet temelli sağlığı
25. Sosyal güvenlik, çalışma yaşamı ve sağlık
26. Kent ve halk sağlığı

Ana salonda yapılan açılış konferansı, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerini uygulamak için farklı meslekler ve topluluklar arasında “köprü kurmaya” odaklanmıştır. Sağlık 2020'ye dayanarak, Avrupa sağlık ve refah politikası, birbirine bağlı beş stratejik yön belirlemiştir:

HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ DERGİSİ JOURNAL OF PUBLIC HEALTH NURSING

Editöre Mektup/ Letter to The Editor

2019 - 1(3)

- Yöneti(şi)m
- Eşitlik ve sosyal adalet
- Sağlık için işbirlikleri
- Yerel düzeyde eylemler
- Evrensel sağlık kapsayıcılığı

Bu oturumda Avrupa Birliği'nin gelecekte odaklandığı beş problem alanı/stratejik konu, 1) antimikrobiyal ilaçlara direnç, 2) aşular, aşı karşıtlığının ele alınması, 3) halk sağlığı alanında sağlık verilerinde dijital teknolojinin kullanımı, 4) kanser ve 5) ilaçlara erişim olarak bildirilmiştir. Bu konu başlıkları önümüzdeki beş yılda Avrupa Komisyonu tarafından fonlanacak projelerde öncelik alanlarına işaret etmektedir.

Hemen bütün çalışma başlıklarının günümüze öne çıkan halk sağlığı kavramsal içeriği ile ilgili olduğu görülmektedir. Buna ek olarak kimi başlıkların halk sağlığının alt çalışma alanları, uluslararası sağlık ile çakışan alanları, diğer bilim alanları ile iç içe gelen çalışma alanları olduğu ve bu yapılanmaların çok disiplinli çalışmaları zenginleştirebilecek yapılar olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, çalışma grupları arasında koordinasyon sağlanamadığında duplikasyonlar, vb. risklerin de olabileceği akla gelmelidir.

Bu yıl 12.si düzenlenen Konferansın “Dayanışma ve Halk Sağlığı İçin Köprüler Kurmak (Building Bridges for Solidarity and Public Health)” şeklinde Türkçeye çevrilebilecek başlığı, aslında halk sağlığı alanında günümüzde her birimizin hissettiği birlikte çalışma geleneğine bir kez daha güçlü bir vurgu yapılması açısından yararlı olmuştur. Bu temanın Avrupa’da ve hatta Dünyada öncelikli bir gereksinim olarak altının çizilmesi, gelecek dönem çalışmalara yön verebilmek adına değerlidir. “Köprüler kurmak” kavramı aslında Halk Sağlığı felsefesinin temelini oluşturmaktadır. Bu kavram, toplum sağlığının korunması ve geliştirilmesi için farklı disiplin, çalışma alanı ve uzmanlıkların birlikte çalışma gerekliliğine işaret etmektedir. Ayrıca “Köprüler kurmak” farklı toplumların, grupların, kültürlerin temas etmesi, sağlık alanında birbirlerinin deneyimlerinden yararlanması ve dayanışarak gelişmesine de vurgu yapmaktadır. Avrupa Halk Sağlığı Birliği başkanı Dr Natasha Azzopardi Muscat’ın konuşmasında söz ettiği gibi Halk Sağlığı pratiği içinde “duvarlar” oluşturmak yerine “köprüler kurmak” ihtiyaç duyulan ve halen öğrenmeye çalışılan bir beceridir. Dolayısıyla; tema Türkiye’den katılan bizler için de bu kavramı bir kez daha düşünme ve özellikle de ulusal ve uluslararası alanda ne(ler) yapılabileceği konusunda fikir birliğine varma gereksinimini ortaya koymuştur. Konferansın bütünü düşünüldüğünde de halk sağlığı gibi zengin bir bilim alanında güçlü dayanışma açısından köprüleri kurmak için herkesin güçlü desteğine gereksinim olduğu vurgusu öne çıkmıştır.

Konferansın ikinci, üçüncü ve dördüncü günlerinde ana oturumlar ve çok sayıda katılımcının çalışmalarının sunulduğu poster ve sözlü bildiri sunumlarına yer verildiği görülmüştür. Bu bilimsel etkinliklerin arasında çalışma gruplarının özel oturumları da yer almış, özellikle Konferans teması ile de uyumlu “iletişim/bağlantı kurma” odaklı toplantılara da yer verilmiştir. Bu olanaklar geniş bir coğrafyada yaşayan bilim insanlarının bir arada çalışmalar sürdürebilmeleri için önemli olmuştur.

Geleceğe dair kimi öneriler...

1. Konferans katılım ücretinin yüksek olmasının Türkiye’den katılımcı sayısını kısıtlayan en önemli etken olduğu düşünülmüştür. Bu kısıtlılık ülkemizde halk sağlığı alanında yapılan çalışmaların uluslararası platforma yeterince yansıtılamamasına neden olmaktadır. Bu temel kısıtlılık geleceğe yansıtılacak olan uluslararası bileşenlerle birlikte çalışma olanağını da kısıtlayabilmektedir. Bu yıl, bildiri puanı dikkate alınarak Türkiye’den birçok araştırmacıya katılım bursu sağlanmıştır. Dolayısıyla, EUPHA ile kurumsal olarak kurulabilecek iletişim ile katılım burslarının sağlanabilmesinin yöntemlerinin geliştirilmesinin bahsi geçen bu kısıtlılıkların önüne geçebilmek için yararlı olacağı düşünülmektedir. Ülkemizde halk sağlığı alanında çalışan bilimsel ve sosyal derneklerin ve birliklerin eşgüdüm içerisinde EUPHA kurumsal yapısı ile iletişim kurabilecekleri ve geliştirebilecekleri zeminlerin geliştirilmesine gereksinim bulunmaktadır. Türkiye’nin, nüfus ve bilim potansiyeli açısından birikimini bu platforma yansıtabilmesi Avrupa ve Dünya açısından önemli ve değerli olduğu düşünülmektedir. Bu anlamda üyelerin eşit temsil edildiği bir konsorsiyum yararlı olabilir.

2. Avrupa Halk Sağlığı Birliği ile ortak çalışmalara hız verilebilir. Ulusal ve uluslararası işbirlikleri geliştirilebilir.

3. Kanıta dayalı ülke verisi olarak üretilebilecek çalışmalara hız verilebilir, sonuçların sunulabilmesi için zamanında başvurular yapılabilir.

4. Çalışma gruplarına üyelikler sağlanabilir ve üye olunan çalışma gruplarında aktif çalışmalar yürütülebilir. Çalışma grupları temaları ile ilgili Türkiye’de de etkinliklerin yapılabilmesi için çağrılar sunulabilir.

5. Konferans sürecinde öne çıkan konularda uzmanlaşmış ve yetkin bilim insanları Türkiye’ye davet edilebilir.

6. Göç gibi ülkemizin diğer ülkelere göre daha deneyimli olduğu konularda EUPHA Konferansı içeriğinde daha fazla söz söyleyebilmesi için olanaklar araştırılabilir.

7. Avrupa ve Dünya ile karşılaştırmalı veriler üretilebilir ve durum tespitine bu yolla katkı sağlanabilir.

8. Türkiye’den genç kadroların katılabilmesi için üniversitelerde ve diğer kurumlarda destekleyici mekanizmalar geliştirilebilir.

9. Kongrede Avrupa Bölgesi Halk Sağlığı Okulları Birliği (Association of Schools of Public Health in the European Region, ASPHER) (4) de çeşitli etkinlikler ile yer almıştır. Halk Sağlığı alanındaki eğitimlerin Avrupa bölgesinde geliştirilmesi ve uluslararası düzeyde akredite edilmesi açısından destek sağlayan bu birlik ile yakın temas ve deneyimlerin paylaşılması özellikle Halk Sağlığı MSc ve PhD eğitiminin geliştirilmesi açısından fayda sağlayabilir.

10. Kongre sürecinde tıpta halk sağlığı uzmanlığı eğitimi açısından da önemli bir toplantı olmuştur. Avrupa Tıp Uzmanları Birliği (ATUB-UEMS) Halk Sağlığı Birimi yıllık toplantısı yapılmış ve Türkiye temsiliyeti geçen yıl olduğu gibi bu yıl da sağlanmıştır. Bu çalışmaların tıpta halk sağlığı uzmanlık eğitiminin gelişimine katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ DERGİSİ JOURNAL OF PUBLIC HEALTH NURSING

Editöre Mektup/ Letter to The Editor

2019 - 1(3)

Son olarak; Konferansın gerçekleştiği Marsilya, Avrupa'nın önemli bir liman kentidir. Dolayısıyla; mekân Konferansın yeri başlığı ile uyumlu bir seçim olmuştur. Marsilya, tarihi ve sosyal içeriği açısından da zengin bir öğrenme çevresi sağlamıştır. Gelecek yıl 13. Avrupa Halk Sağlığı Konferansı 12-17 Kasım 2020 tarihleri arasında 16. Dünya Halk Sağlığı Kongresi ile İtalya'nın Roma kentinde düzenlenecektir. Bu kez teması “İnsanlığın Geleceği için Halk Sağlığı: Analiz, Savunuculuk ve Eylem.” Roma’da Avrupa ve Dünya halk sağlıkçıları buluşabilecektir.

Gelecek yıllarda Türkiye'nin bu ve benzeri bilim ortamlarına katkısını geliştirebilmek dileğiyle...

KAYNAKLAR

1. 12th European Public Health Conference, <https://ephconference.eu/conference-2019-marseille-271>. Erişim:8.12.2019.
2. Supplement 12th European Public Health Conference Building bridges for solidarity and public health Marseille, France 20th–23rd November 2019, https://academic.oup.com/eurpub/issue/29/Supplement_4 Erişim:8.12.2019.
3. <https://eupha.org/sections>. Erişim:8.12.2019.
4. ASPHER <https://www.aspher.org/> Erişim:8.12.2019.